DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is *f* **10.**— rec. voor *Soerabaya*, en *f* **12.**— rec. franco per post.

WOENSDAG 9 Februarij.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* **1.**— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

No. 7. **VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA.** 1853

Onze laatste overdenkingen betreffende den slavenstand hebben ons van zelf gebragt op een onderwerp dat niet genoeg kan worden overdacht; dat den grondslag uitmaakt der Maatschappij: namelijk, de liefde die men aan zijne medemenschen verschuldigd is.

De eerste staat van de menschheid was een ruim veld voor eigenbaat, eigenbelang, eigenliefde. Wanneer gij dus de menschlievendheid niet betracht, dan zijt gij op den weg naar de eerste tijden van het menschelijk geslacht, naar barbaarschheid.

De liefde is een vuur, een licht dat zijn brandpunt heeft in ons hart, en dat het meeste verlicht en verwarmt de voorwerpen die het digtst bij ons zijn. De mensch heeft zich zelven lief, omdat de liefde de eerste regel is van het bestaan van zijn geslacht. Daarna zijne vrouw en kinderen, zijne ouders, zijne broeders en zusters, en hoe verder de voorwerpen zich verwijderen, des te zwakker wordt dat vuur, des te flaauwer wordt dat licht. Gelukkig hij wiens boezem genoeg liefde kan omvatten om zijne stralen over het geheele menschelijk geslacht te verspreiden.

Van daar dat men van een groot man zegt: hij heeft een groot hart.

Er zijn menschen die anderen liever hebben dan zich zelven, doch er zijn er veel meer die zich zelven meer beminnen dan hunne natuurgenooten.

Het eerste is eene zoo zeldzame verschijning, dat men het bovennatuurlijk mag noemen, dat iemand zich zelven opoffert voor zijne medemenschen. Er zijn dan ook maar weinige omstandigheden in dit leven, die zoodanige opoffering noodig maken. Het is genoeg dat de menschen over het algemeen anderen even lief hebben als zich zelven.

Maar alvorens tot die zoo lofwaardige hoedanigheid te geraken, zijn vele stappen noodig, en men komt niet in eens tot een doel dat, wanneer het algemeen bereikt werd, het geluk op deze aarde zoude vestigen.

Wij moeten even als de kinderen beginnen met hetgeen het digtste nabij ons ligt, vast te honden, om er onze wankelende stappen mede te onderschragen, alvorens eene groote voetreis te kunnen doen. Wij moeten eerst beminnen hen die de Natuur nabij ons heeft geplaatst, alvorens onze liefde verder uit te strekken. Wij moeten alles leeren, zelfs te beminnen.

Ik zal hier niet ophalen van de heilige pligten die het kind jegens zijne ouders moet vervullen, noch van de liefde die hij zijne ouders en naasten verschuldigd is. Ook zal ik niet stilstaan bij de banden die de wet op de Natuur gegrond, heeft gelegd; hoe een man zijne vrouw moet beminnen laat zich beter gevoelen dan beschrijven. Er is eene andere liefde die de hechtste band uitmaakt van de zamenleving; er is eene liefde die alles moet leeren, die alles moet voorbereiden, die alles moet stichten, eene liefde, de grondvest waarop het menschelijk geluk moet vastgeklonken zijn. Ik spreek van de liefde van de ouders voor hunne kinderen.

Bedenkt gij, Inlandsche kinderen! dat wanneer gij de panden uwer liefde verwaarloost, gij onwaardig zijt ouders te wezen. Bedenkt! dat wij niet alleen voedsel en kleeding, maar ook geest- en hartsontwikkeling verschuldigd zijn aan die teedere wezens, die wij in het leven hebben geroepen en die niet gevraagd hebben te bestaan; die ons dus in hun

OVER DEN GOEDEN OUDEN TIJD.

Voorlezing door J. HAGEMAN, JCZ.

(*Vervolg en slot.*)

Niet enkel op *dit* onderwerp wensch ik uwe toegevende aandacht te vestigen, maar nog op een *ander* roep ik den goeden ouden tijd van Jan Kompani in, onder het aanwijzen van voorbeelden uit de geschiedenis,— niet van *Europa*, waar van daan men de wijsheid vermeent te kunnen halen,— maar van *deze* gewesten.— Vóór het bewind van den opperlandvoogd, die door trommelslag als boekhouder opgespoord was, heerschte er te Batavia eene zoo groote eenvoudigheid, dat de leden der Regering, in het dagelijksch leven eenvoudig als handelaren en zeelieden gekleed, eerst op de plaats waar zij hunne vergaderingen hielden, een deftiger gewaad aandeden,— en deze zedigheid ging gepaard met eene treffende eerlijkheid en erentfeste manhaftigheid.

Maar dit ongehoord wonder van deugd was van geen langen duur. De gestrengheid der republikeinsche beginselen week voor Aziatische weelde; en de ontaarding was zigtbaar in de hoofdstad, waarheen het voedsel dier weelde van alle kanten werd zamengebragt, en waar de hoogte der pracht, tot welke men het noodig oordeelde de Regering te doen klimmen, smaak inboezemde voor allerhande zaken waardoor groot vertier en groote behoefte ontstond. Deze smaak bedierf de zeden, en het zedenbederf was oorzaak dat de middelen om tot het doel te geraken, wel eens te gezocht waren.

Dit ging zoo voort tot dat het ten laatste terlaloe sekali werd.

De allereerste waarschuwing tegen pracht en praal werd gedaan in 1631 en deze jeremiade werd hernieuwd in 1647, 1680, 1704, 1719, 1729 en 1733. Eindelijk dacht de Generaal Mossel die hoovaardigheid in eens den bodem te kunnen inslaan, en gaf daarom in 1754 eene ordonnantie uit, die bepaalde de soort van rijtuigen, kleederen, paarden, kipersollen, waxedammars, opschik van slaven, kousen en schoenen, vrijen en trouwen, bruiloften, maaltijden en begrafenissen.— De zonderlingheid dier bepalingen, in vergelijk met anderen, zoude menigeen met mij doen instemmen voor den lof van den goeden ouden tijd van Jan Kompani. Ik wil onder uwe welmeenende aandacht slechts brengen de volgende opmerking.— De koopman had een maandelijks inkomen van 80 à 100 guldens, en zijne vrouw mogt geene halsketenen dragen van *meer* dan 6000. guldens waarde.— Deze ordonnantie is inderdaad eene bijdrage tot de kennis der toenmalige zeden en levert stof op tot eene nadere beschouwing over den ouden goeden tijd. Alleen wil ik nog opmerken, dat het eenig onderscheid bij toen en thans is, dat de menschen de neus van voren en de hielen van achteren dragen.

Maar al die pracht en praal was *vaderlandsch.* De krulpruiken kwamen niet uit Parijs, en de lijnwaden niet uit Engeland.— Maar de chitsen kwamen uit de winkel van Sinkel, en de echte koek uit Deventer. De Jofvrouwen droegen geene keurslijven, en lieten zich niet door de Fransche modes misvormen zoo als thans.— Waarlijk de Franschen weten het wel met hunne keurslijven, waarmede zij alles tegen wil en dwang knellen, zelfs de koningin van Engeland.—

Het is voorzeker Uwe aandacht niet ontgaan, dat onlangs de dagbladen aangaven, er jaarlijks eene kleine anderhalf millioen korsetten uit Frankrijk naar Engeland gevoerd wordt; en hoe velen vinden den weg naar het schoone Java, waar de eeuwig jonge natuur alle prang en dwang wil verwijderen en weeren.

Maar, zal welligt iemand van U denken, deze opmerking is onjuist of gaat minstens mank zoo als de spreker. Hebben niet die zelfde dagbladen ons bekend gemaakt, dat koningin Isabella van

volgend rijper leven zouden kunnen verwijten, hun hart en geest veronachtzaamd, en daardoor een geluk te hebben verwoest, dat wij hun zoo gemakkelijk hadden kunnen voorbereiden.

Gij kunt door een goed voorbeeld zoo veel nut bij hen stichten. De kinderlijke harten en hersenen zijn zoo week, zoo vatbaar voor alle indrukken. Wanneer gij hun leert hunne ouders te beminnen. en God te vreezen, dan hebt gij uwe pligt gedaan Zendt hen naar goede scholen, maakt dat zij niet aan bedienden worden overgelaten, die hun jong gemoed zoo dikwijls bederven, die de kiem leggen in hun hart van booze gevoelens, die er de kleine wolk inbrengen, die naderhand losbarst in den storm der hartstogten, waarbij de beste voornemens en de deugdzaamste gewaarwordingen dikwijls schipbreuk lijden.

Leert hen het land beminnen waar zij het eerst levenslicht hebben aanschouwd, leert hun de vrijheid liefhebben, en zegt hun dat die aan een ander te ontnemen, eene roof is, waarvan ieder mensch een afschuw moet hebben. Die een ander de vrijheid beneemt, steelt meer dan goud en edelgesteenten, hij neemt weg het eenigste goed waarmede de mensch geboren is. Eene vrije ziel is het schoonste altaar waarop aan de Godheid geofferd wordt. Wanneer gij de vrijheid wegneemt, verwoest gij de ziel, gij vernielt een altaar dat God welgevallig is.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN,

van 29 Jan. tot den 2den Febr. 1853, Nos. 9 en 10.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, *J. A. Trouerbach*, eervol ontslagen klerk bij de pakhuis-administratie te *Makasser*.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, mr. *B. G. Rinia van Nauta*, omgaande regter in de eerste afdeeling op *Java*.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de assistent bij het landbouw-scheikundig laboratorium te *Buitenzorg*, *F. D. J. van der Pant*.

Eervol, wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, *E. A. R. L. van Hoevell*, uit zijne betrekking van derden kommies op het residentiekantoor te *Soerabaija*.

De ambtenaar mr. *J. K. de Wit*, uit de betrekking van president van den raad van justitie te *Makasser*.

De ambtenaar *C. van de Velde*, uit de betrekking van assistent-resident en magistraat te *Makasser*.

BENOEMD:

Tot assistent bij den civielen gezaghebber in de Lampongsche distrikten, *J. de Munck Mortier*, klerk bij de directie der kultures.

Tot derden kommies op het residentiekantoor te *Soerabaija*, *M. S. van Bulderen*, gewezen derde kommies ter algemeene secretarie, van verlof uit Nederland teruggekeerd; thans op wachtgeld.

Tot translateur voor de fransche en nederduitsche talen te *Batavia*, *J. Faes*, klerk op het residentiekantoor aldaar.

TOEGEVOEGD:

Aan den raad van *Nederlandsch-Indie*, de tweede kommies ter algemeene secretarie *C. Boers*.

GECONTINUEERD:

Voor het jaar 1853, als lid van de kommissie van revisie, ingesteld bij art. 49 der bepalingen op het beheer van 's lands geldmiddelen (staatsblad 1831 no. 71), de heer *W. C. Filet*, hoofd-intendant der militaire administratie.

INGETROKKEN:

Op zijn verzoek, de vergunning aan *G. E. G. van den Bossche* verleend, om alsnog gebruik te maken van zijne benoeming bij besluit van 4 Februarij 1846 no. 9, tot translateur voor de fransche en engelsche talen te *Batavia*.

Militair Departement.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

BEVORDERD:

Tot betaalmeester der eerste klasse, de adjunkt-intendant *O. B. F. Immink*.

Tot betaalmeester der tweede klasse, de aspirant-intendant *F. Bosch*.

BENOEMD:

Tot aspirant-betaalmeester, de adjudant-onderofficier van het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling *S. van Haastert*.

Voor het land. De wd. Resident van *Soerabaya* maakt bij deze aan belanghebbenden bekend, dat het krachtens Gouvernements besluit van den 16 December 1851 No. 2, opgerigt Zoutverkooppakhuis te *Porong* voor den verkoop van dat zilt zal worden opengesteld op *Maandag den 21sten Februarij* 1853, en dat die verkoop zal geschieden, bij de heele, halve, kwart, achtste, zestiende en twee en dertigste maat van dertig heele maten op eenen koijang, en zulks tegen den van regerings wege vastgestelden prijs van acht gulden recepis de picol.

SOERABAYA, 7 *Februarij* 1853. *De Wd. Resident voornoemd,* SCHONCK.

Voor het land. Op *Zaturdag den 5den Maart* aanstaande, zal voor 's Lands Pakhuizen worden verkocht 185 pic. Suiker, en eenige Koffij.

SOERABAYA, 8 *Februarij* 1853. *De Algemeene Pakhuismeester,* VAN MEERTEN.

Voor het land. Te *Madioen* wordt verlangd een Klerk, inkomsten naar bekwaamheid, tot *f* 60.—

Adres, onder overlegging der voorhanden bewijzen van gedrag en bekwaamheden, aan den Waarn. Resident van *Soerabaya*.

SOERABAYA.

Men leest in den *Java-Bode* No. 9.

Naar wij vernemen heeft de Heer *P. J. B. de Perez*, den 29sten Januarij, in eene buitengewone vergadering van den raad van Indië, den eed als provisioneel lid in dien raad afgelegd en in denzelven zitting genomen.

— Naar ons wordt verzekerd zal ten behoeve der slagtoffers, welke hunne bezittingen ten gevolge der te Banda plaats gevonden hebbende aard- en zeebeving hebben verloren, eene algemeene inschrijving in Nederlandsch-Indie worden geopend, en moet Z. E. den Minister van kolonien

Spanje het leven te danken heeft aan haar corset, bij gelegenheid van een aanval op haar persoon? 't Is waar,— dit is de *enkele* gebeurtenis die pleit voor de doelmatigheid der keurslijven, doch, in *dit* geval was het corset even als het ijzeren harnas van *Cromwel* te achten.— Bij aldien het niet anders kan, of alle liefhebbers *moeten* zich zelve *binden* en *pijnigen* om de *mode* te volgen, waarom moeten zij zich dan laten inbinden met *Fransche* corsetten? zoude de nijverheid op Java ook bij de andere helft des menschdoms geen kleine opwekking dienen te ondervinden, om zich ten minste zelve die pijnigende banden te kunnen bezorgen zonder die te ontvangen uit vreemde handen, tegen grove betaling.— Maar! hoeveel nadeel zouden de nijvere handwerks-lieden niet lijden, wanneer de menschen niet zoo zot waren.— Daarom goede oude tijd van saija's en kabaija, van punthoeden en krulpruiken! Toen had men nog niet noodig Fransche korsetten, Fransche modes optevolgen. De natuur ontwikkelde zich vrij en los;— janmaat werd ambachtsman en ging met den buidel naar huis.— Piet werd timmerman, èn zijn gereedschap bezorgde hem Spaansche matten.— Klaas werd smid, en vulde zijne beurs.— Kees werd metselaar en aannemer, en een rijke bullebak.—

Van ambachtslui gesproken, schiet mij nog te binnen een ander voorbeeld uit de Javasche geschiedenis. Ik sta hier geene stukjes van moeder de gans te vertellen, maar pure waarheid. Daar was eens in dienst van de Edele kompagnie een zekeren klaas Cardeel, een fiksche vent, maar die om katte kwaad van Batavia naar Bantam wegliep.— Bantam was toen ter tijd kwaad vriend met de Kompani, dus kon Klaas Cardeel gerust zijn. Te Bantam bouwde Klaas, voor Sultan Tirtajasa, een kraton, volgens zijn *eigen* vinding; want de man was metselaar, en zoo hij geen ambacht had gekend, zoude hij slecht zijn ontvangen.— De Sulthan was over dit gebouw zóó zeer voldaan, dat hij Klaas Cardeel tot Pangèran Wiragoen verhief! wat zegt ge daarvan? Had de man geen ambacht gekend, hij was misschien een slaaf gebleven en voorzeker nooit Pangèran geworden.— Wie weet hoe veel jongelui, die nu een ambacht willen leeren, nog eens Pangèran of *rentenier* worden zullen.

Het zoude zeer partijdig wezen, hier enkel voorbeelden aantehalen voor jeremiaden over ambachten, opschik, titels en korsetten. Ik wil onder uwe belangstellende aandacht ook brengen, voorbeelden van *krijgsbedrijven* uit den goeden ouden Javaschen tijd van Jan Kompani alleen ter herinnering. De tijd der driepunten en staartpruiken behoefde geene akademische studien, noch blikken doozen, noch schrikverwekkend oorlogsgereedschap, noch avondschoten. De driepunt en de naam van Jan Kompanie waren genoegzaam om den vijand schrik op het lijf te jagen, en kippenvel te doen krijgen.

Wilt gij daarvoor het bewijs, welaan! ik zeg u nogmaals dat ik geen knollen voor citroenen verkoop, maar alleen pure waarheid.

In 1743 had de Kompani reeds al het land in den Oosthoek van Java in eigendom ontvangen, maar zij moeide er zich niet mede tot in 1763, toen eene kleine bende van Passaroeang naar Malang toog, en bij Porong alle man overhoop smeet. Evenwel, daar men het zoo erg niet meende, vervolgden de krijgers hun weg niet verder, maar kwamen eerst in 1767 op dit kapitteltje terug. Bij Wondoroko keek men elkander twee dagen lang aan met zure gezichten, en toen gingen de landverdedigers aan de haal, uit loutere menschlievenheid om niemand leed te doen. Daarmede werd Malang vervoverd.— Met Lamadjang en Poeger ging het echter ernstiger in zijn werk; hier stonden 3000 dappere mannen op de wacht onder Mâs Poerbokoro,— want ik noem man en paard,— De legermagt der Kompani, bestaande uit één korporaal, vier levendige soldaten en een tamboer, zat op een buffelkar, en trok zoo het landschap binnen, onderwijl de tamboer duchtig de hazenwindmarsch sloeg. De zoogenaamde vijand had zoodra niet de neuzen gezien der punthoeden van deze oorlogs mannen op een buffelkar, of hij stoof uit een, koos het hazenpad en liep zoo lang, dat het welligt *nog* niet tot staan gekomen is,— want, wie daarvoor het bewijs wil, lette op de onbevolkte streken in den Oosthoek.— Zóó schrikbarend waren

verzocht zijn, in Nederland mede de algemeene weldadigheid in te roepen.

Eere en lof een Bestuur dat zulke maatregelen neemt in het belang van deszelfs onderzaten!

— Sinds ons laatste berigt zijn, van af den 24sten Januarij tot en met den 4den Februarij, in het Dok opgenomen en hebben hetzelve, na kleine reparatien, weder verlaten, de navolgende schepen:

Z. M. stoomschip *Borneo*, het part. stoomschip *Banda*, de Ned. bark *Amstel*, Z. M. advies Brik *Pijlades*, en de ijzeren schroef stoomboot *Padang*.

— Men meldt ons van Pasoeroean, dat aldaar op den 19den dezer het verjaarfeest van Z. M. onzen geëerbiedigden koning in de Societeit *de Vrijheid* zal worden gevierd. Dit feest zal bij inteekening gegeven worden en is voor het algemeen opengesteld. Reeds worden daarvoor toebereidselen gemaakt. De feesten in de Societeit *de Vrijheid* zijn tot dus ver steeds opgeluisterd door de tegenwoordigheid van gasten van Soerabaya en Probolingo; men durft de hoop voeden, dat aan die Sociteit ook ditmaal dat voorregt zal te beurt vallen, waarop hoogen prijs wordt gesteld.

— Men meldt ons van *Modjokerto:*

Vijf Javaansche landbouwers van de dessa *Modjo-Gening*, onder *Modjosarie*, op den 22sten dezer, eenen aangespoelden boomstam in de rivier Bangsa, die bij den aldaar geplaatsten dam was blijven vastzitten, willende vervoeren, werden plotseling door eenen banjer overvallen met dat ongelukkig gevolg dat een derzelve is verdronken, zonder dat hem eenige hulp kon worden toegebragt.

— Op de vendutie van heden heeft zich het zonderlinge geval voorgedaan, dat aldaar een slaaf ter verkoop is aangeboden, welke volgens zijne papieren den 4den dezer door zijnen meester was vrij gegeven; de veiling werd dus door den vendu-meester geweigerd. Voorwaar eene zonderlinge wijze om de afschaffing der slavernij te bevorderen.

ADVERTENTIEN.

VAN DRIESSCHE

heeft uit Europa ontvangen eene groote partij Schrijfbehoeften, welke bij hem verkrijgbaar zijn, als:

Propatria papier 5, 6, 7, 7.60, 8, 9 en 10.60 Rec.
Eerste kwaliteit afgesneden per riem.
Velin papier 4.60, 5.60, 6.60 en 10. Rec. per riem.
ABC boekjes van PRINSEN, 3 voor 1 Rec.
Pennenschachten 16, 17, 19 Rec. per duizend.
Idem 1.60, 1.110, 2 Rec. per honderd.
Een groote cartonnen doos mooije ouwels, 1 Rec. (44)

De ondergeteekende J. L. S., boekhouder bij de Weeskamer, heeft de eer aan het publiek bekend te maken, dat hij het, op de vendutie van mevrouw de Weduwe SCHLEGEL op *den 4den Februarij* 1853, gekochte pleeten Broodmandje met geen ander doel heeft aangeschaft, als om hetzelve tot verzameling te doen dienen van het haar van een door hem geschoren OUDE IJSBEER.

SOERABAYA,
Februarij 1853. (43)

DE OVERIJSSELSCHE DORPSWINKEL

is voorzien van goede aardappelen in soorten. (41)

BIJ VAN DRIESSCHE VERKRIJGBAAR

Mooije Gereformeerde Kerkboekjes bijzonder klein formaat. (42)

Een jong mensch geschikt als klerk, zoomede bekend met het smeden, timmeren, metselen, enz., wenschte gaarne spoedig geplaatst te zijn op eene Suikerfabriek. Adres bij den uitgever dezes onder letter B. (40)

Bij den boekverkooper *E. Fuhri* is pas ontvangen:
JOHN BRIGGS,
De tegenwoordige grondbelasting in Indië, beschouwd als financiële maatregel, ten einde te doen zien hare uitwerking op het gouvernement en de volkeren dier gewesten, alsmede op den handel van Groot-Brittanië.
Uit het Engelsch vertaald en met eene voorrede voorzien door Mr. A. A. VAN VLOTEN. — Prijs *f* 6.—

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING,

Woensdag den 9den Februarij 1853.
Voor de toko van den Heer B. VAN DER ZWAAN, op de *Kaliemaas* van diverse Provisien.

Maandag den 14den Februarij 1853.
Voor de woning van de weduwe JASPER, aan de nieuwe weg van *Grissee*, van Meubelaire Goederen.

Dingsdag den 15den Februarij 1853.
Voor de toko van de Heeren KEASBERRIJ & DEAN, in de stad, van diverse Toko- en Commissie- Goederen.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

BEVALLEN.

Steck, Trappen, Z. Weltevreden 27 Jan.— H. H. Boutmij, Ament, D. Batavia 28 Jan.— M. M. C. Pattijn, Brouwer, D. Batavia 30 Jan — Kellermann, Neijs, Z. Samarang 22 Jan.— M. G. Severijn, van Meeningen, D Benkoelen 22 Oct.— J. P. Schoonderbeek, Berkenhoff: D. Pasoeroean 2 Febr.—

GEHUWDEN.

J. van der Veer met E. H. J. van Eeten.— H. J. Daniels met J. F. de Koste.

STERFGEVALLEN.

H. Eugen Zorn, Tubler, Batavia 24 Jan.— N. A. Bünnemeijer, 26 j. Soerabaya 3 Febr.

BURGERLIJKE STAND TE SOERABAYA.

GEBOORTEN.

30 Jan.— twee; 2 Febr.— twee.

HUWELIJKEN.

5 Febr.— een paar.

de punthoeden en staartpruiken in den ouden tijd!— O die goede oude tijd! waarom keert hij niet weder! opdat de vijanden in dezen tijd eveneens allen op den reuk verschrikt en verslagen worden!— Maar, de Kompani alleen bezat die kunst van oorlogen; thans nu alle driepunten, krul- en staartpruiken, kuitenkloppers en gevulde kousen verbannen, en zelfs het eerwaardig zijdgeweer, de degen, door iets minder doelmatigs vervangen is, thans nu alle vertegenwoordiging van den goeden ouden tijd verdwenen en verbannen is, nu zullen de vijanden niet op de reuk en het gezigt op de loop gaan en de baan schoon maken.— Dit *alles* is een gevolg van het verwerpen der grondstellingen van den goeden ouden tijd, toen de administrateur nog een baas en de algemeene Pakhuismeester nog een Fabrickant was.

Toen was het de tijd van de *witte mieren*. Deze doorknaagden alles wat los en vast was, en waren bijzonder verhit op geld, niet op papiergeld, want daarmede konden zij zich niet verzadigen, maar op klinkende munt, vooral goede harde Spaansche matten. Dat was een leventje om administratie te voeren! De witte mieren liquideerden alles, en verteerden zelf metalen kanonnen. Er was toen geen rekenkamer noodig en aan inspecteurs bestond geen behoefte.— Ook *dit* is alles veranderd; sedert de korte broeken tot pantelons zijn aangewassen, en de eerwaardige krulpruiken slechts nog tot de geschiedenis behooren, want, bij de geregtigheid zijn ze ook niet meer in gebruik.— Wanneer men in dien ouden goeden tijd een vrienden bezoek ontving of aflag, werd zulk eene bijeenkomst een *kransje* geheeten. De goede oude eerentfefste, genereuse, manhafte, wijze, voorzienige krulpruiken kwamen dan bijeen, vergezeld van wederhelften, wier hoepelrokken een kerfje in de post van de deur noodzakelijk maakten. Dan zaten de goede lieden eenigen tijd elkander strak stijf aan te gapen, in hunne zwarte ijzeren rokken, tot dat de heer des huizes de gasten uitnoodigde om zich op*lekker* te maken. Dan vlogen de rokken uit en de eerwaardige opperligchamen onzer vaderen werden bedekt met wit katoenen baatjes, die altijd naar de kransjes volgden. Er kwamen lange gouwenaars op de lappen en echte varinas, bij Amersfoort gegroeid en onder dampwolken kwamen de belangen van Patria en van de Kompani op het tapijt en men keuvelde over koetjes en kalfjes Wanneer de heer des huizes de gasten wilde verdrijven, klopte hij zijn gouwenaar uit, en alles boog als een knipmes. Toen waren de inkomende regten op de speelkaarten schrikkelijk hoog, en de bijeenkomst werd niet gedood door het spel.— Thans is alles omgekeerd!— behoef ik zulks nog te bewijzen?— slechts de kommissaris generaal du Bus probeerde weder eens om ieder spel speelkaarten een gulden inkomend regt te laten betalen maar het was den moriaan gewassschen.—

Wie is thans *wel* opgevoed die *niet* spelen kan?— Welligt zullen er nog wel eens speelmatigheid genootschappen *opgerigt* worden!

Zoo is dan alles uit den goeden ouden tijd omgekeerd en veranderd. Het ondankbaar nageslacht heeft zelfs de graven der voorvaderen niet gespaard.— Menig overschot van eenen stamvader van eenmaal gebloeid hebbende of nog bestaande geslachten, ligt eenzaam vergeten en verlaten in een ouden onreinen hoek.— De graven van vele voorname mannen zijn thans te zoeken in paardenstallen, en hunne grafzerken dienen tot stoepsteenen, nadat er de wapens en grafschriften zijn afgebikt. O welk een versmading van den goeden ouden tijd, toen men om een Boekhouder moest rondtrommelen, en de ambachten beter geëerd werden dan pen en inkt. Velerlei hoofddekselsoorten volgden op den driepunt, polkahoofden hebben de paruiken met zeven verdiepingen verdreven, zwarte lange schanslooperszakken hebben de deftig gekleede rokken, spichtige beenen de welgevulde kousen vervangen. De hoepelrokken zijn niet meer.— De gouwenaars behooren tot het zeldzame, en de varinas is verdrongen door de manilla.— Maar, het zij goudsche pijp, het zij manilla sigaar, zij alle leveren ons slechts rook en *damp*,— en *damp* is *niets*, en *niets* is geen onderwerp om daarmede uwe welgemeende aandacht langer te vermoeijen.

STERFGEVALLEN.

30 Jan.— een; 2 Febr.— een; 3 Febr.— een; 4 Febr.— een; 5 Febr.— een; 6 Febr.— een; 7 Febr.— een.

AANGEKOMEN PERSONEN.

HOTEL MONTOFT.

2 Febr. Staderman, Bergman, Lange en Gagenstein allen van Batavia; 5 Febr. de Voogt, Vreede, Boeken en Farensbach, allen van Toeban; 6 Febr. Meijer, Kreije, Imming, Smit en zhlower, allen van Batavia; 7 Febr. van Eck en Tomese, beide uit het Marine-Hotel.

MARINE HOTEL.

2 Febr. Baumgarte van Modjokarto; 4 Febr. Coblijn van Pasoeroean; 6 Febr. van Gubel en Preijer, beide van de reede; 7 Febr. de Neufville van Watoe-Toelis.

DE DRIE VRIENDEN.

6 Febr. C. Wenke van Samarang, D. N. Leurs, Rienbraul, J. de Jong, Golwa, en J. Brouen allen van de reede.

CORRESPONDENTIE.

De Redactie heeft den hierondervolgenden brief van eenen onbekende ter plaatsing ontvangen.

Om een bewijs harer onpartijdigheid te geven voldoet de redactie voor deze *enkele* maal aan het verlangen des inzenders.

Gaarne stelt zij de kolommen van den *Oostpost* open voor alle mededeelingen, welke voor het publiek belangrijk kunnen geacht worden, doch wanneer het beschouwingen betreft over personen, op deze plaats gevestigd, met het oogmerk die personen te benadeelen in de achting van het publiek, wordt men personeel en personaliteiten mag de *Oostpost* niet opnemen. Is er iemand die lust heeft zijne gedachten over een ander op die wijze lucht te geven, hij onderteekene zijn opstel, en hetzelve zal, mits betalende, onder de rubriek van de advertentien zijne plaats kunnen krijgen.

Wij weten niet of het de bedoeling is van den schrijver den heer *Hageman* van grove ondankbaarheid te beschuldigen; of wel dat hij een ander persoon op het oog heeft; doch wij zijn overtuigd dat zoo ook het eerste het geval is, de heer H. bij het publiek in te hooge achting staat om door zulke aanvallen, in het duistere toegebragt, iets daarvan te verliezen. Wij kennen den heer H. als een zeer verdienstelijk medeburger, steeds bereid om nut te stichten, daar waar zijne verdiensten daartoe kunnen medemerken; onvermoeid werkzaam, meestal voor anderen en zonder eenig winstbejag, houden wij den heer H. voor de type van een nuttig burger van den Staat.

Namens de Redactie,
E. FUHRI, *Uitgever.*

Mijn heer de Redacteur!

Met zeer veel genoegen las ik uit de N°. 6 van uw toenemend gelezen blad over den goeden ouden Tijd van den Heer J. Hageman. Het spijt mij echter Mijnheer dat de opheldering van de geschiedenis van dien goeden ouden Tijd, hoe volmaakt het ook in de oogen van dien verdienstelijken Oost Indisch geschiedschrijver moge schijnen, ik toch gaarne wenschte dat hij ook gesproken had, van de gulle en onbeperkte gastvrijheid van dien goeden ouden Tijd; toen men niet heeft ontzien, den vreemdeling op te nemen huisvesting te geven en hem zoo mogelijk dit land aangenaam en dragelijk te maken; toen dien bedoelden kloleh rooker zoo met zijne gulle gastvrijheid had overdreven dat hij niet bloosde den gepasporteerden soldaat of den voor den dienst afgekeurden, onder geen dak komen gevonde onderofficier op te nemen, aan zijne tafel de beste spijzen, verkregen uit zijn muggen tractement, voor te dienen; toen hem de verzekering werd gegeven dat rijst, even zoo goed was als aardappelen, ketoepat even zoo goed smaakte als de slijmerige gort, en roedjak de lekkerste huspot evenaarde; toen hem de proef werd gegeven dat de kloleh in geur en smaak den muffen, misselijken en genaturaliseerden Hollandsche Sigaar overtrof, toen Mijnheer was men in den goeden ouden Tijd; maar toen dien vreemdeling dien soldaat of dien onderofficier zich niet schaamde, de genotene gastvrijheid te schenden, te verwringen, en te verminken, haar op eene onbarmhattige wijze van zich af te scheiden, den kloleh rooker zijnen voormaligen weldoener te honen en te lasteren, toen hij zich vergat dat den stand waarin hij zich thans bevindt, den rang welken hij bekleedt verkregen waren geworden ook door te klerken van 6 uren 's morgens tot 2 uren 's middags; toen hij zich door ijverzucht gedrongen voelde, door lage kruiperij trachte hooger te komen, zich niet schaamde de kunst van eenen anderen voor den zijnen te verkoopen, en rond te trommelen, in een woord Mijnheer toen hij ondankbaar was geworden, toen helaas! toen bevond men zich in den Nieuwen Slechten tijd.

En hiermede Mijnheer de Redacteur vermeen ek de leemten die in den goeden ouden Tijd van den Heer J. Hageman bestaan genoegzaam te hebben aangevuld.

Ik hoop dat gij Mijnheer de Redacteur de welwillendheid zult hebben dit in uw blad een plaatsje te geven, terwijl ik u de verzekering geef dat zulks den Heer J. Hageman bevorderlijk en aangenaam zal zijn.

Met de meeste achting vereer ik mij te zijn.

Uw Bestendige inteekenaar
Een kloleh rooker.

De onbekende die Maandag morgen op den bedekten weg bij de Citadel aan iemand bij den uitgever werkzaam heeft ter hand gesteld een ongeteekend stuk, met verzoek, hetzelve in de *Oostpost* te doen opnemen, wordt verwezen naar het geen hier boven reeds omtrent ongeteekende stukken, meestal persoonlijke belangens rakende, is gezegd geworden.— Wil de schrijver zijn stuk geplaatst hebben, hij teekene hetzelve, en het zal onder de advertentien tegen betaling opgenomen worden.— Het stuk ligt ter beschikking van den schrijver, ten burele van dit blad.

Wij bedanken den Heer W. F. P. voor zijne welmeenendheid ons gebleken in zijnen brief van den 27sten Janurij jl.; het daarin voorkomend verzoek zal opgevolgd worden. ZEd. houde het ons echter ten goede, dat wij van zijne bijdrage geen gebruik maken. Zijne medewerking zal ons aangenaam zijn, doch liever ontvingen wij, in plaats van beschouwingen over de zedelijke ontwikkeling van den mensch, berigten van daadzaken, welke op de plaats zijner woning voorvallen, statistieke opgaven welke tot gelukkige resultaten kunnen leiden, nieuwsberigten voor het publiek van eenig belang enz. Wij houden ons daartoe aanbevolen.

— Waarom de schrijver van het ingezonden stuk, getiteld: „Eenige beschouwingen van eene keukenprinses" zich N. N. teekent begrijpen wij niet.

Menigvuldige wenk voor de Indische meisjes, menig gelukkig denkbeeld voor hare opvoeding, menig schoon woord aan de ouders toegesproken, wegen ruim tegen het satirische en pikante in het overig gedeelte op. Het doet ons leed dat wij dit alles onnut ter zijde moeten leggen, tenzij N. N. zich schriftelijk als de inzender bekend make, onder opgave van datum en plaats waarmede bedoeld stuk moet worden gedateerd. *De Redactie.*

SCHEEPSBERIGTEN.

SOERABAYA.

AANGEKOMEN.

1 Febr. de Ned. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Pasoeroean; de Ned. kotter *Tedok*, gezagv. Singo, van Balie Badong; de Bal. schoener *Ardjoeno*, gezagv. Wie Kumeu, van Balie Badong; de Ned. bark *Eugenie*, gezagv. E. J. Bergman, van Batavia.

2 Febr. de Ned. bark *Castor*, gezagv. P. F. Lange, van Batavia, passagier Jongeheer H. J. Stavermann.

3 Febr. de Ned. bark *Anthonetta*, gezagv. F. Chasteau, van Grissee.

4 Febr. de Ned. schoener *Mercurius*, gezagv. J. H. Walter, van Macasser; de Ned. schoener *Isreen*, gezagv. Sech Oemar bin Obit Drahim, van Balie Beliling; de Ned. bark *Jacobus Martinus*, gezagv. J. Gagestein, van Batavia.

6 Febr. het Ned. stoomschip *Padang*, gezagv. C. F. A. Persille, van Batavia, passagiers de heeren B. Steenberg, Oosthoek, Meijer, Kocken, Z. M. troepen en bannelingen; de Ned. bark *Hollands Trouw*, gezagv. J. C. Kreye, van Batavia.

7 Febr. het Ned. schip *Samarang*, gezagv. D. L. Immink, van Batavia; de Ned. bark *Christiaan Huygens*, gezagv. A. J. Ihlower, van Batavia; de Ned. bark *Prins Hendrik*, gezagv. H. Smit, van Batavia; de Ned. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Pasoeroean.

VERTROKKEN.

2 Febr. de Ned. bark *Atiutul Moulah*, gezagv. Sech Schan bin Said Baoeseer, naar Grissee.

3 Febr. het Ned. schip *Alfulk*, gezagv. Sech Addul Kadir Beradjak, van Grissee; de Ned. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Pasoeroean.

4 Febr. de Ned. bark *Nieuw Lekkerland*, gezagv. M. B. Hoffman, over Pasoeroean naar Nederland, met een gepasporteerde militair; de Ned. bark *Beatrix*, gezagv. E. Verschoor, naar Amsterdam.

5 Febr. de Ned. bark *Machmodie*, gezagv. Said Hamit bin Aloei Alhadat, over Amboina naar Ternate.

6 Febr. de Ned. bark *Fathool Wahap*, gezagv. Said Abdul bin Alie Sapie, naar Grissee.

7 Febr. de Ned. bark *Jacobus Martinus*, gezagv. J. Gagestein, over Pasoeroean naar Nederland.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtkorvet Nehalenia; Z. M. schoener Banda, stoomschip Borneo, Advies-brik Pijlades; 's Gouv. schoener Haai; de Ned. schepen Wadie Atool Rachman, Vier Gezusters, Amana Tulbarie, stoomschip Java, Banda en Joedoel Wadoet; de Ned. barken Fatal Maän, Salma, Camba Toorida, Fatal Hair. Shat Elvrat, Anne Maclean, Assad Dulla, Abdul Hassim, Bacht Mastora, de Amstel, Zorgvliet, Cornelis Wernard Eduard, Jadul Karim, Hoksoen, Adraak Kool Haer en Maria Magdalena; de Ned. brikken Fathool Hermaas en Amerika; de Ned. schoener Soeikit thans hern. de Walvisch, Fathal Rachman thans hern. Salaparang, Jonge Pieter, Arrow, Heatlie, de Ark, Kembang Djepoon, Hapsing, Tiam Haplie en Anna Johanna.

GRISSEE.

AANGEKOMEN.

29 Jan. de Ned. Ind. bark *Alalawie*, gezagv. Sech Oemar bin Achmat Bafadal, van Soerabaya; de Ned. schoener *Fatahool Moebarak*, gezagv. Intji Abdulganie, van Sumanap.

31 Jan. de Ned. bark *Alnoer*, gezagv. Sech Saät Baharmoes, van Soerabaya.

2 Febr. de Ned. bark *Atiat Ielmaulah*, gezagv. Sech Schan bin Said Kaoezir, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

3 Febr. de Ned. schoener *Anthonetta*, gezagv. F. Chasteau, naar Soerabaya, Macaser en Molukkus.

PASOEROEWAN.

AANGEKOMEN:

26 Jan. De Ned. bark *Jan Daniel*, gezagv. J. H. Zeeman, van Soerabaya, met 3 ontsl. gecond. militairen.

28 Jan. De Ned. bark *Johannis Marines*, gezagv. J. van Delft, jr.,